

Z DOPISŮ TERÉNNÍCH PRACOVNÍKŮ

Ocenění zásluh Milušky Zedníčkové

Válečná veteránka **Miluška Zedníčková** žije v Léčebně dlouhodobě nemocných Město Albrechtice. Zdejší terénní pracovník **Mgr. Václav Krejčí** nám do redakce časopisu Veterán zaslal příspěvek, který zdobí nástěnku tohoto zařízení.

Z nástěnky v Albrechticích

Paní Miluška Zedníčková je nositelkou osvědčení válečného veterána. V průběhu druhé světové války se dobrovolně zapojila do hnutí odporu proti německému fašismu a jako partyzánska bojovala v řadách partyzánské brigády Jana Žižky pod vedením majora Murzina. Po odchodu do důchodu pracovala v Okresním výboru Českého svazu bojovníků za svobodu v Bruntále a později i v Krnově.

Nyní, kdy jsme oslavili 70. výročí konce II. světové války, předal generální konzul Ruské federace v ČR A. J. Šaraškin na bruntálském zámku ocenění válečným veteránům z Bruntálska. Jubilejní medaili 70 let Vítězství ve Velké Vlastenecké válce za Milušku Zedníčkovou převzal její syn Ivoš. Při této příležitosti jí také ministr obrany ČR udělil Čestný odznak k 70. výročí ukončení II. světové války. K nedávnému Dni veteránů paní Miluška Zedníčková jako členka Československé obce legionářské obdržela jako ocenění Minci ČsOL.

Vzpomínka na 28. říjen 1918

ČsOL Haviřov ve spolupráci s Domovem seniorů Luna Haviřov-Šumbark si připomněli 20. října 2015 práci **T. G. Masaryka** za 1. světové války. Z projevu čestného předsedy ČsOL jednoty Haviřov plukovníka **Otomara Malíře**, vybíráme:

„Mnoho trudných chvil zažil profesor Masaryk v boji za samostatnost národa, ale i krásné, radostné okamžiky oblažily jeho duši. Jak se radoval z vítězství legionářů u Zborova! A jakou radost zase měli legionáři na Rusi, když je přišel posílit a sdružit tatíček Masaryk! Všichni tu Čechové po širé Rusi rozběhlí, uprchli z rakouské armády, aby bojovali za svobodu své vlasti, za československý stát... Je třeba připomenout, že kdyby nebylo Masaryka, nebylo by ani samostatného Československa.“

Do redakce zaslala:
Vlasta Stranevová
Členka ČsOL jednoty Haviřov

Na foto zleva váleční veteráni Vladislav Mikula (92), Rudolf Adamus (93) a Otomar Malíř (92)

Přání tvůrčí inspirace

Válečný veterán **Dobroslav Musil** (1927) z Veverské Bítýšky bojoval v řadách partyzánů pod vedením arm. generála **Vojtěcha Luži** v R3 ve skupině Delta především na Tišnovsku. Od 1. ledna 1945, aby nebyl prozrazen, již zůstal se zbraní v lese a přežíval spolu s ostatními bojovými druhy v bunkru až do posledních válečných dnů.

I o tom dnes píše. Ve volných chvílích (pečuje o manželku) se však rád zamýšlí nad osudy svých literárních hrdinů. Řadu let již píše detektivky. Sepsal kroniku rodiny, povídkové vyprávění starých stromů, zkusil psát sci-fi, ale i básně. Nyní má na stole rozepsaný příběh s pracovním názvem Vražda ze záhrobie. Jeho čtenáři, zejména nejbližší příbuzní, se mají nepochybně na co těšit.

I naše redakce mu přeje stále pevně zdraví a tvůrčí inspiraci k dalším napínavým příběhům.

– jax–

„Bojovali za nás, my se staráme o ně!“

VETERÁN

1/2016

Zpravodaj projektu ČsOL Péče o válečné veterány

Rozloučení se sestrou a bratry

V lednu 2016 jsme se rozloučili se sestrou **Jiřinou Jirákovou**, která byla poslední žijící zdravotní Svobodovy armády. V této armádě prošli válečnou vřavou také tři zesnulí bratři. Ve věku 101 let nás navždy opustil lékař z bojů u Sokolova **Gustav Singer**. Poslední rozloučení s **Mikulášem Končickým** bylo vzpomínkou na statečného bojovníka, který se jako velitel tanku zúčastnil osvobozování Ostravy. Poslední den roku 2015 zemřel **Alexandr Beer**, jehož pohřbu se v Praze zúčastnila delegace ČsOL vedená jejím předsedou bratrem **Pavlem Budinským** (viz foto). Vzpomínku na sestru a bratry spolu s fotografiemi z jejich mládí uveřejňujeme na s. 2–3.

Z OBSAHU

Dvě gratulace
k devadesátinám **2–3**

S kyticí a přáním pevného zdraví do dalších let gratulovali zástupci ČsOL válečným veteránům Olze Mauelové v Kladně a Josefu Bendovi v Maštově.

Opustili naše řady **2–3**

V medailoncích se ohlížíme za naplněnými životy čtyř válečných veteránů, se kterými jsme se rozloučili na sklonku roku 2015.

Z dopisů terénních
pracovníků **4**

Přinášíme zprávy od terénních pracovníků o setkáních a návštěvách u válečných veteránů v Haviřově, Albrechticích a Veverské Bytíšce.

MEDAILE

k 70. výročí SNP

Z rozhodnutí ministerstva obrany Slovenské republiky bylo uděleno vyznamenání k 70. výročí Slovenského národního povstání a ukončení druhé světové války dalším válečným veteránům, kteří se podíleli na osvobození Slovenska nebo byli přímými účastníky SNP.

Jako první převzal medaili **Vasil Derďuk**, příslušník armádního sboru generála **Ludvíka Svobody**. Medaili a pamětní list mu v Šumperku předal vedoucí projektu **Pavel Skácel**.

red.

90. narozeniny Olgy Mauleové

meanová a Stanislav Pítr. Krásnou kyticí a dárek dostala od tajemníka **Ing. Zdeňka Slepíčky.**

Olga Mauleová se narodila 3. ledna 1926 českým rodičům na Ukrajině v obci Jedvanina (nyní Novosilki) v Chmelnické oblasti. Za 2. světové války byl její švagr

Dne 3. ledna 2016 oslavila životní jubileum válečná veteránka **Olga Mauleová.** Členové Československé obce legionářské a zástupce kladenského magistrátu pogratalovali oslavenkyni 18. ledna v obřadní síni budovy radnice. Za ČsOL Kladno předali jubilantce dárky a kyticí **Eva Ar-**

zapojen do podzemního hnutí, proto se jako velmi mladá zapojila do odbojové činnosti. Působila v partyzánském oddíle velitele Šišky. Dodnes si vybavuje nebezpečné chvíle, kdy se v lese ukrývali v jámě před palbou střel a měli štěstí, že přežili. Dvakrát přecházela frontu směr Brest – Koval. Za statečnost v boji s nepřítelem obdržela mnoho vyznamenání.

V roce 1947 se z Ukrajiny přestěhovala do naší republiky. S manželem se vzali v roce 1948, žijí spolu přes 67 let a vychovali 3 děti (nejprve se narodily dcery, dvojčata a pak syn). Radují se z vnoučat i pravnoučat.

Olga Mauleová je poslední válečná veteránka žijící v Kladně. Vážíme si její osobní statečnosti a skromnosti. Poděkovali jsme jí za vše, co pro naši vlast učinila, a přáli jí hodně zdraví do dalších let.

Podle Evy Armeanové, foto: S. Pítr

Opustili naše řady

Vzpomínka na sestru Jiřinu Jirákovou

Naše řady ve věku 89 let navždy opustila sestra **Jiřina Jiráková.** V posledních letech žila v Domově péče o válečné veterány v Ústřední vojenské nemocnici v Praze-Střešovicích. Za války pracovala jako zdravotnice. V srpnu 1944 odešla k československému praporu, na Slovensku se dostala do řad 4. slovenské brigády, s níž v květnu 1945 vstoupila do Prahy.

Životní příběh poslední sestry Svobodovy armády odráží nejdramatičtější období evropské historie. Narodila se ve Zdobunově 20. října 1926 v rodině volyňských Čechů **Antonína a Věry Křížkových.** Když Rudá armáda osvobodila západní část Volyně od nacistů, rozhodla se Jiřina Křížková vstoupit dobrovolně do armády. Absolvovala kurz pro chirurgické sestry v Kyjevě. V kyjevské nemocnici se Jiřina Křížková poprvé setkala s budoucím manželem **Eduardem Jirákem.** Měl za sebou zranění při osvobozování Leningradu a boje v karpatsko-dukelské operaci. V srpnu 1944 Jiřina Křížková odešla k československému praporu, který v té době procházel volyňským územím. Působila ve vojenské polní nemocnici. Práce tu byla extrémně fyzicky i psychicky náročná. „Museli jsme být připraveni kdykoliv na příjem a kolikrát už to trvalo celý den, nohy bolely, a nakonec i hladově jsme byli, ale byli jsme sterilní a nemohli jsme se najíst a svlékat se. Tak nám sanitáři odtáhli roušku a dávali nám do úst kostku cukru nebo napít,“ vzpomínala Jiřina Jiráková. Při postupu armády přes Slovensko zažila boje u Liptovského Hrádku, u Sv. Mikuláše nebo u Vrútek. Se 4. brigádou se dostala na české území.

Po válce se Jiřina Křížková rozhodla setrvat v armádě. V roce 1946 se provdala za Eduarda Jiráka a narodila se jim dcera. Nastoupila na chirurgické oddělení vojenské nemocnice v Praze-Střešovicích. Od roku 1949 do roku 1952 pracovala na zdravotním odboru ministerstva národní obrany a po narození druhé dcery odešla do civilu. Ve zdravotnictví pracovala až do penze. Své životní svědectví neváhala válečná veteránka předávat mladým generacím.

Od roku 1949 do roku 1952 pracovala na zdravotním odboru ministerstva národní obrany a po narození druhé dcery odešla do civilu. Ve zdravotnictví pracovala až do penze. Své životní svědectví neváhala válečná veteránka předávat mladým generacím.

Za Alexandrem Beerem

V úterý 13. ledna 2016 jsme se rozloučili s válečným veteránem a dlouholetým místopředsedou ČsOL **Alexandrem Beerem,** který zemřel 31. prosince 2015 ve věku 98 let. Do smuteční síně ve Strašnicích se přišli poklonit jeho památce zástupci politického a veřejného života. Nechyběli členové ČsOL, přátelé a další smuteční hosté.

Generálporučík Alexandr Beer se narodil 7. února 1917 ve Vranově nad Topľou. Tak jako mnoho jeho spolubojovníků uprchl do zahraničí a vstoupil do československé jednotky v Buzuluku. Jeho válečná cesta začala 29. června 1942, kdy pod kmenovým číslem 871/m se zapojil do řad Svobodovy armády. Prošel bojovou cestu od Sokolova přes Kyjev, Bílou Cerekev, Duklu, Ostravu až do Prahy. V bojích byl několikrát zraněn a obdržel řadu vysokých vojenských vyznamenání. V roce 2012 mu u příležitosti vzniku republiky prezident Václav Klaus propůjčil Řád bílého lva.

Saša, jak jsme mu říkali, byl nezapomenutelnou osobností, statečný voják a vlastenec, který obhajoval historickou skutečnost v souvislosti s 2. světovou válkou. Vzpřímená postava, vojenský krok, šibalský pohled a nezbytná cigareta, tak si ho mnozí z nás budou navždy pamatovat.

Plk. MUDr. Pavel Budinský, předseda ČsOL v závěru svého vystoupení řekl: „Byl to vyjimečný muž s citlivou duší, odešel velký muž. Bratře Sašo, děkuji ti za všechno.“ Při Večerce všichni povstali a vzdali poslední hold válečnému veteránovi, spolubojovníkovi, příteli. Zazněla hudba v podání Ústřední hudby AČR a tři čestné salvy. Smuteční obřad byl zakončen státní hymnou.

Podle Evy Armeanové

Vstoupil mezi devadesátníky

Dne 15. prosince 2015 oslavil válečný veterán **Josef Benda** v kruhu své rodiny 90. výročí narození. Z ministerstva obrany obdržel blahopřání a dar. Terénní pracovník **Jaroslav Novák** mu osobně poblahopřál s kyticí.

Válečná cesta Josefa Bendy začala od dubna 1944 přes Krosno, Duklu do Martina. Po válce se usadil na okraji lounského okresu v malebné obci Mašťov, kde žije se svou manželkou dodnes. Je stále aktivní a využívá stále svoji škodovku na cesty za nákupem i k lékaři.

Přejeme stále pevně zdraví oslavenci i celé jeho rodině.

Ing. Jaroslav Novák,
terénní pracovník
a předseda jednoty ČsOL Ústí n. L.

Zemřel lékař z bojů u Sokolova Gustav Singer. Bylo mu 101

U ní působil jako lékař.

S prvním československým armádním sborem v SSSR se Singer zúčastnil bojů u Sokolova, Dukly a na Slovensku. V květnu 1945 s ním přišel do Prahy. Po válce pracoval na očním oddělení Ústřední vojenské nemocnice v Praze. Na počátku 60. let působil dva roky jako přednosta očního oddělení vojenské nemocnice v Hanoji.

Od roku 1976 byl Singer ve výslužbě. V armádě dosáhl hodnosti plukovníka. Byl držitelem Československého válečného kříže a řady dalších vyznamenání a medailí. Loni v lednu dostal Záslužný kříž ministra obrany ČR nejvyššího, prvního stupně. Podle historika Československé obce legionářské **Miroslava Brože** tak Česko přišlo o jednoho z nejstatečnějších, nejpracovitějších a zároveň nejskromnějších občanů.

Generálporučík Mikuláš Končický
(na snímku ještě v hodnosti generálmajora).
Na fotografii z mládí sedící na blatníku tanku.

Rozloučení s Mikulášem Končickým

Ve věku 90 let zemřel 13. prosince válečný veterán **Mikuláš Končický,** jeden z posledních československých tankistů z 2. světové války. Loni na jaře byl jmenován do hodnosti generálporučíka. Byl nositelem nejvyššího státního vyznamenání – Řádu Bílého lva, Československého válečného kříže, Československé medaile Za chrabrost, Sovětského Řádu slávy a řady dalších československých, sovětských a polských vyznamenání.

Mikuláš Končický se narodil v roce 1925 v Trostanci na Volyni. „Ještě před svým vstupem do války jsem prožil nelehké dětství a dospívání. Polonizaci rodné Volyně vystřídali se svou tvrdostí bolševici, na které zas plynule navázali barbarští nacisté. Zažil jsem též zbytečně krvavé řádění banderovců, ale i po zuby ozbrojených polských, či dokonce pobaltských pořádkových sil vyzbrojených Němci,“ vzpomíná v životopise.

Do československé tankové brigády v Rusku dobrovolně narukoval v roce 1944 a se Svobodovými jednotkami se dostal do Československa. Bojoval na Dukle, u Jasla a zúčastnil se jako velitel tanku osvobození Ostravy. Po válce zůstal v Československu a v 50. letech se podílel na budování tankového vojska. Řada dodnes platných postupů a doktrín je jeho dílem. Dokud mu to zdraví umožňovalo, byl společensky činný. Byl předsedou Čs. obce legionářské, jednoty Ostrava 1 a předsedou MV Českého svazu bojovníků za svobodu v Ostravě.

